UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum, atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus, excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Pvblicationis Resignationum beneficiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-98599

Visual Library

2 *Actus declaratus nullus à lege, nullam habet vim, etiam si non exprimatur.*
3 *In actu necesse est, quod adsint voluntas, & potestas.*
4 *Actus nullus non trahit secum iuris extinctionem, nec operatur ciuilem effectum.*
5 *Vbi lex alienationi resistit, ex contractu non transfertur dominium.*
6 *Potentius ius operatur nullitas à principio ad impediendum, quam ex post facto ad resoluendum.*

Renunciatio facta à Nouitio non seruata forma Concilij Tridentini sess.24. canon.16. in beneficium fratrum, an monasterium possit illa bona vendicare vna cum fructibus post triginta annos.

ANno 1586. Duo fratres in terra Laboris ingressi quandam Religionem bonorum capacem tempore professionis renunciationem generalem videlicet bonorum fecerunt in beneficium cuiusdam eius fratris secularis absque vlla licentia Ordinarij contra dispositionem Concilij Tridentini sess.25. de regularibus cap.16. vt ex ijsdem renunciationibus colligitur, demum mortuo confratre seculari, transactis triginta tribus annis à renunciatione præfata, quæritur an religio possit bona præd. renunciata cum fructibus repetere, ac dicti fratris sæcularis creditores excludere, & respondi affirmatiuè, ex quo dicta renunciatio fuit nulla, & inualida ab initio tanquam facta contra dictum Concilium, & ipsius formam, nam quando
1 contractus, seu alienatio prohibetur, si fiat est nullus leg. non dubium C. de legibus l. cum lex. ff. de fideiuss. Hieronymus Gratus respons. 109. num. 12. vol. 2. & respons. 112. num. 19. lib. 1. quia prohibitio totum prohibet, l. si mulier in princip. ff. de eo quod metus causa glos. in l. hoc genus ff. de condit. & demonstr. l. si quis ita stipulatus ff. de verborum obligat. Rebuff. respons. 32. vers. 1. maximè vbi est clausula irritans vt in dicto Concilij decreto, nam in contrarium factum est nihil glos. singularis in Clement. 1. verbo pro infectis de immunitate ecclesiarum, legistę in l. omnium ff. de testamentis, & in l. omnes Populi ff. de iustit. & iur. Abbas, & alij in cap. cæterum de reseriptis Rebuff. plures allegans respons. 36. vers. secundo probo Abbas in capit. quæ in Ecclesiarum num. 3. de constitutionibus Anton. Gabriel. lib. 6. conclusionum titul. de clausulis concluf. 3. artic. 57. allegans. capitul. penult. de præbendis lib. 6. Rebuff. in praxi par. 1. titul. forma, & declaratio nouæ prouisionis verbo nos enim, & Gomesius in Regula de annali q. 4. versic. nam decretum.

2 Imo actus declaratus nullus à lege, ac propterea per legem rescissus, robur, ac vim non habet, etiam si de illius nullitate non exprimatur leg. 2. C. quando prouocare non est necesse l. si expressum ff. de appellationibus cap. licet canon. de electione in sexto. Ioannes Igneus in auth. ex causa num. 117. C. de lib. præteritis Paul. Cast. in l. codicillis. §. instituto num. 3. ff. de legat. 2. Iacob. Puteus lib. 1. decis. 338. numero 8.

Et ita est ipso iure nulla dicta renunciatio, quia forma Concilij non fuit obseruata tempore, quo fuit facta, nam actus, qui præter formam à lege præstitutam fit, non obtinet vim, ac robur cap. cui de non facerdotali de præbendis lib. 6. cap. quia propter de electione l. obseruare, & l. nominationum Codic. de Decurion. libr. 10. l. fin. Codic. de prædijs Decurion. sine decreto non alien. eod. lib. Igneus vbi proxime n. 52. & in l. necessarios nu. 166. ff. ad Senatus consult. Syllanian. Staphilæus de gratijs, & expectatiuis in princip. §. quia omnis num. 22. Marchus Mantua singul. 178. num. 1 Gregor. Lopez in l. 28. titul. 11. part. 5. glos. 7. Cephal. cons. 24. n. 59. Roland. à Valle cons. 72. num. 53. lib. 3.

Facit vlterius, nam repugnante iuris dispositione, (quomodo est dicta dispositio Concilij) actus renunciationis prædictæ ipso iure nullus d. l. non dubium C. de legibus c. in nomine Domini, vbi Felyn. de testibus Cassad. cons. 29. num. 33. & seq. Gregor. Lopez vbi proxime Matthiensо in l. 1. tit. 2. lib. 2. recopilat. glos. 7. num. 1. & in terminis alienationis ex l. si non sortem §. primo cum similibus ff. de condict. indeb. tradit Cephal. cons. 51. num. 1.

3 Cuius est ratio, quia in omni actu oportet, & necessarium est, quod adsint voluntas, & potestas, c. cum super offic. deleg. l. nemo potest ff. de leg. 1. Dec. in l. quanquam C. de testamen. militis, & adnotauit ex Boer. & Bald. in l. 1. num. 55. Codic. de Sacros. Eccles. Couarr. lib. 3. variarum c. 6. n. 9. dicens quod ad nihil agendum prodest voluntas, si desit potestas, & nihil agi ex potestate si voluntas desit, & talis potestas debet esse iuris, & facti, nam altero deficiente actus est nullus c. scisitatus de reseriptis additio 1. ad Rotam decis. 5. de offic. deleg. in nouis Ioannes Monachus in cap. actus de reg. iur. in sexto Alexandr. cons. 52. n. 30. lib. 4. Rebuff. respons. 68. vers. præmittendum.

Et cum in nostro casu defuerit iuris potestas, clarum est dictam renunciationem fuisse nullam, nec renunciãtem à se abdicasse dicta bona nec suum extinxisse ius, & omnia inde sequuta fuisse nulla, quia actus
4 nullus nũquam trahit secum extinctionem iuris, quod faciens habebat. Flamin. Paris. lib. 1. de resignat. benefic. quæst. 3. n. 117. nec operatur ciuilem effectum l. si quis filio §. quid si quis ff. de iniusto, rupto, irritoque facto testamento. Bald. in l. sub prætextu instrumenti n. 3. C. de transactionibus, & quia vbi actus est nullus, ita ea quæ ab eo dependent. l. fin. ff. de constituta pecunia Bart. in d. l. non dubium n. 26. C. de legibus Menoch. de recuper. possess. remed. 15. n. 449. Azeuedo in l. 1. titul. 2. lib. 4. recopil. num. 26. in fine.

Ideo in dictum fratrem non fuit translatum, nec potuit transferri dominium, nec possessio dictorum
5 bonorum quia vbi lex alienationi resistit, ex contractu dominium non transfertur l. quemadmodum C. de agricolis, & censitis l. 11. Rebuff. 2. tom. commentar. ad leges Gallicas tit. de rescissione contractuum in præfatione n. 37. & quia vbi contractus est nullus, nunquam transfertur possessio, quæ ex tali contractu consueuit trãsferri l. si quis autem versicul. si quidem ff. de acquirend. possess. Bald. in allegat. l. non dubium num. 18. vers. similiter C. de legibus allegans. l. si aliquam rem eod. titul. de acquirend. possess. vbi Ioan. de Imola Cyn. l. ad probationem num. 6. & 7. Cod. de locat. Salycet. in leg. qui rem eod. titul. Alex. cons. 69. num. 14. & cons. 81. num. 6. Messia ad l. Toleti part. 2. fundam. 5. nu. 11. Palat. Rubeos in repet. rubr. de donationibus inter virum, & vxorem §. 76. num. 6.
6 vers. item si possessio, dicens quod hoc multo fortius procedit quando causa fuit à principio nulla, quia potentius ius operatur nullitas à principio, ad impediendum, quam ex post facto ad resoluendum argumen. l. vnicæ C. de vsucap. transform. l. patre furioso ff. de his qui sunt sui, vel alieni iuris l. si filius, qui in potestate ff. de liberis & posthumis iuncta l. posthumus in princ. ff. de iniuncto rupto, &c.

PRAXIS PVBLICATIONIS Resignationum beneficiorum.

RESOLVT. CCCXXXIX.

1 *Constitutio Pij V. de publicandis resignationibus requirit publicationem, vel aliquod æquipollens.*
2 *Aliud est gerere se pro possessore, aliud est capere possessionem realem.*

Resi-

Resignatio facta contra formam bullæ de publicandis resignationibus an subsistineatur.

IN hac quæstione consultus respondi cum decis. Rotæ in vna Calaguritana 29. Nouembris 1577. coram de Grassis, cuius tenor est.

Constitutio Pij V. dat certam formam cum decreto irritanti, forma est in beneficijs existentibus in Cathedrali, quod debeant publicari eorum resignationes in eadem Cathedrali dum ibi solemnia celebrantur.

Quod, quia factum non fuit in casu, de quo agitur opponitur intrare dictam constitutionem contra Ioannem, e contrario respondetur sufficere pro probatione captam fuisse possessionem ex decision. Cassad. 26. super Reg. resign. Sarn. de pub'. quæst. 11. aliqui DD. replicabant, quod ea omnia procedunt secundum terminos antiquæ regulæ hodie autem habemus dict. constitutionem magis aperta n., quæ vult hæc duo copulatiuè concurrere debere, vt ipsa constitutio dicatur adimpleta cum clausula, & non aliàs &c. quod capiatur, vel saltem petatur possessio, & quod fiat publicatio in Cathedrali, dum inibi populi multitudo ad diuina audienda conuenerit publicè, alta, & intelligibili voce, & aliter factas publicationes vult esse nullius momenti, quo casu videtur intrare simile Bald. in l. si pater num. 18. C. de inst. & substit. Dec. in l. in iure ciuili num. 2. de reg. iur. quia licet quando non stat per adimplere debentem conditionem ea habeatur pro impleta, tamen hoc fallit, quando testator voluit, quod verè adimpleatur propterea etiam secundum regulam, antiquam non sufficiebat captam esse possessionem pro effectu, & æquipollenti publicationi, saltem continuatio possessionis per mensem, vt per Sarnen. dict. quæst. 11. in addit. 16. & tenendo opinionem Rot. quod continuatio possessionis saltem per mensem, vel duo menses æquipolleat publicationi Cassad. dict. decis. 26. Put. decis. 313. libro 1. coram Mohed. Achill. decis. 1. sup. reg. de publ. alias 7. super reg. quod casu Rota sequitur consilium Gemin. 75. num. 3. & 4. quod requiratur publicatio populosa, & coram multitudine, sed reprobat in eo, quod non vult sufficere pro publicatione continuationes possessionis saltem per vnum, vel per duos menses, vt dicunt Put. & Sarn. præallegat. qui volunt dictam formam publicationis impleri per æquipollens continuationis possessionis, vt supra, hic autem non probatur aliqua continuatio infra mensem, quia non est dubium, quod si post mensem esset facta publicatio nihil operaretur, & propterea etiam secundum regulam antiquam oportebat probari illas diligentias intra tempus datum ad publicandum Cassad. dict. decis. 26. in fin. est enim regula vulgaris, quod permissa ad tempus censentur post tempus prohibita Cassad. dict. decis. 26. sup. reg. in fin. verb. cum autem infra mensem hic non probetur continuatio possessionis, vel aliquid æquipollens publicationi requisitæ in dict. constitutione Pij V. cessant ea omnia, ex quibus deducitur publicatio per Ioan. quia, non fuerant infra terminum requisitum à dicta constitutione, & ex hoc capite DD. concorditer resoluerunt hanc constitutionem obstare Ioanni in casu proposito, quia non docuit de solemni publicatione
1 nec de alio æquipollente infra mensem iuxta d. constitutionis formam; Aliqui etiam Domini maximam habebant difficultatem in hoc casu stantibus verbis constitutionis annullantis aliter factas resignationes, & per clausulas valde vrgentes, & prægnantes sub infrascriptis modo, & forma non aliter publicari, & resignationes, & cessiones aliter quam vt præfertur publicatæ, & cæt. cum clausula sublata eis &c. & cum clausula irritanti, an possit adimpleri prædicta forma per æquipollens ex traditis in simili à Socin. in consil. 257. l. 2. & Bald. dicebant enim videri constare de mente Papæ, quod ista forma sit præcisè, non autem per æquipollens adimplenda, quia videntur tolli ea, quæ alias fuerunt iudicata æquipollentia, item quia est noua prouisio Papæ vltra quod nullum est æquipollens quoad populum, cui debet fieri hæc publicatio, vt per Achill. dict. decision. 1. aliàs 7. in fine, & per ea quæ dicit Brun. de form. fol. 75. col. 2. vers. ad idem facit, quia vt liti, nam vt ipse ait, de facili potest cadere difficultas super ista æquipollentia, de qua tamen difficultate, quia alij Domini contrarium sentiebant, & materia dictæ constitutionis visa est satis dura, fuit dictum, quod postea poterit agi ad partem, quia causa est exemplaris, & digna consideratione, si tamen occurreret, quod Ioannes ostendat talia per se esse gesta infra mensem, quæ æquipolleant dictæ publicationi, vt dixi.

Decisio allegata coram Reu. Patre D. Aldrobrandino fuit dictum, quod non facit ad propositum.

Decisum fuit die Merc. 11. Dec. 1577. coram Reu. patre D. in vna Hispalensi Archidiaconatus de Regina contra Decisiones Farin. Gratian. quod is Garzias resignatarius deberet probare se satisfeciisse Bullæ prædictæ, & omnibus eiusdem qualitatibus ad Felyn. in cap. auditis n. 35. de præscript. in cap. 1. eodem tit. in 6. & quod vigore dict. resignationis non ceperit possessionem Bertrand. consil. 298. num. 6. in princ. &
2 subiungit, quod aliud est gerere se pro possessore, aliud realem capere possessionem cum facilius innotescat si quis realem possessionem acciperet, quam si se pro possessore gerat, sed nil allegat, præter Cassad. dict. decis. 26. super reg. & dict. decis. coram D. de Grassis.

Sed hodie extat nouissima constitutio Gregorij 13. fel. rec. quam omnino videas.

RESOLVT. CCCXL.

1 *Ex occultis resignationibus proueniunt multa inconuenientia.*

2 *Constitutio Pij Quinti non solum intelligitur de resignationibus ad fauorem, sed de quibuslibet etiam simplicibus resignationibus.*

3 *Vna ex pluribus rationibus cessante, non cessat dispositio.*

4 *Resignationes beneficiorum factæ in manibus ordinarij publicari debent.*

Constitutio Pij V. de publicanda resignatione beneficiorum, an in resignationibus in manibus ordinarij factis habeat locum.

IN hac quæst. respondi cum decisione Rotæ in vna Sabinensi beneficiorum, coram Gypsio, eius tenor est.

In vna Sabinẽsi beneficiorum, quæ coram me pendebat dubitatum fuit, an constitutio fel. record. Pij V. de publ. locum haberet in resignationibus beneficiorum in manibus ordinarij factis, & habere locum in quacunque resignatione, Domini resoluerunt quod sic etiam si de beneficijs simpliciter resignatis nemini prouisum fuerit, quemadmodũ in hac specie euenit.

Moti fuerunt tum ex verbis generalibus illius constitutionis 15. quod quæcunque beneficiorum, quæ verba restringenda non sunt, ad c. solitæ versic. quodcunque, vbi gl. & Abb. de maior. & ob. Rom. consil. 30. num. 12. tum etiam ex ipsius constitutionis ratione ad obuiandum fraudibus emanata, ac tollendum
1 inconuenientia, quæ ex occultis resignationibus in dies oriebantur, vt Summus Pontifex in illius proe-

mio

mio testatur, siquidem haud negari potest oriri fraudis suspicionem, & omnes alias ferè constitutionis rationes concurrere, quamuis resignatio in manibus ordinarij fiat, quinimo resignatio eo magis occulta censetur, vbi de beneficio alicui prouisum non fuerit, vt benè informantes pro Decio considerant, idcirco prædicta constitutio vti fauorabilis casum nostrum comprehendere debet, per ea quæ tradunt Aret. consil. 2. sub numer. 14. vers. aliquando lex Soc. consil. 77. num. 14. & 30. num. 13. versic. non obstat septimum argum. lib. 1. Aym. in quæst. super stat. Ferrar. de indemn. mulier. n. 9. sed esto, quod tota ratio fraudis sit in istis resignationibus, cum in alijs ad fauorem certæ personæ factis militare non videatur, attamen dict. constitutio cessare non debet, quia, vt dictum
2 est, de omnibus resignationibus simpliciter loquitur, pluribus rationibus ipsa nititur præsertim, vt ad quos pertinet notitiam peruenire valeant, & facilè intelligere possint, quis verè beneficiorum rector sit, à quo Sacramenta accipere, & cui fructus soluere de-
3 beant, quo circa vna ex pluribus rationibus cessantibus dispositio non cessat §. affinitatis instit. de nupt. Tiraq. de caus. cess. eff. lim. 22. num. 1. & 2.

Nec dicatur constitutionem locum dumtaxat sibi assumere, quando alteri facta prouisio extitit, quasi quod vbi nemo prouisus est, casus sit omissus, propterea in iuris communis dispositione remaneat vulg. l. commodissimè de liber. & posthum. quoniam ex eo cessat obiectum, quod constitutio mandat resignationes per resignantes, vel resignatarios, aut alios eorum nomine publicari, quo fit vt resignatarij prædicti publicationi incumbere debeant, quando quidem Summus Pontifex de beneficio alteri resignato ratione frequentioris contingentiæ loquutus fuit ad dict. l. nam de ea deleg. & absque dubio transit, quod idem statuisset si super hac facti specie interrogatus fuisset, ideo pro expresso haberi debet l. Titius de lib. & posthum. cum alijs congestis per Paris. consil. 5. num. 135. lib. 2.

Præterea constitutio factum resignationis, & actum ipsius beneficij dimissionis non collationem respexit, quia disponit, quod resignationes publi-
4 centur. His accedat, quod via fraudibus aperta extaret, si resignationes in manibus ordinarij factæ publicatione non indigerent, si quidem prouisiones Apostolicæ, & deuolutiones facilè eliderentur, quia si resignans in mense ordinarij decederet vti de beneficio non resignato disponeret si verò in mense Apostolico obiret dict. ordinarius tanquam de beneficio in manibus suis libere resignato prouideret, idem euenire etiam posset si per delictum resignans priuandus veniret. Nam ordinarius ostendendo resignationem ante perpetratum delictum iudicis sententiam, ac priuationem ipsam nullius momenti reddere posset.

RESOLVT. CCCXLI.

1 *Infirmus resignans beneficium, si infra dies viginti moritur, dictum beneficium per obitum vacare dicitur, & non per resignationem.*

2 *Non procedit dicta regula in permutatione æquali beneficiorum, sed solum quando fit in fraudem permutatio.*

3 *Permutatio præsumitur facta in fraudem. Primo quando est facta à grauiter infirmo. Secundo quando beneficium datum est pinguius. Tertio cum permutatio est facta cum sanguine coniuncto, vel amico, sed duæ priores conditiones sufficiunt ad dictam fraudis, præsumptionem.*

Regula de infirmis resignantibus an habeat locum in permutatione beneficiorum æqualium.

BEneficiorum permutatio ab eo facta, qui sit in mortis articulo, seu graui oppressus morbo an valeat, affirmarunt aliqui, negarunt alij, cæterum standum esse coniecturis comuniter asseuerarunt, quare si versemur circa beneficia paria, quorum alterum altero, nec pinguius sit, sit nec tenuius, licet attenta verborum cortice Regulæ Cancellariæ de infirmis resignantibus infra viginti dies videatur
1 permutatio nullius vigoris, quia decernit, quod si quis in infirmitate constitutus resignauerit aliquod beneficium, siue simpliciter, siue ex causa permutationis, & postea infra viginti dies à die per ipsum resignantem præstandi consensus computandos de ipsa infirmitate decesserit, ac ipsum beneficium conferatur per resignationem sic factam, collatio huiusmodi nulla sit, ipsumque beneficium per obitum vacare censeatur, de qua regula etiam Felyn. meminit in c. quia verisimile n. 3. vers. & de ista renunciatione de præsumpt. attamen contrarium verius est, vt nimirum permutatio de paribus beneficijs non vitietur, nec regula illa negotium faceſſat, cum intelli-
2 gatur regula de permutatione fraudem redolente iux. terminos cap. 2. de renunciat. in 6. è cuius canonis visceribus excisa est, atque desumpta illa Cancellariæ, quæ quidem fraus, aut fraudis suspicio cessat, vbi beneficia sunt paria, nec enim hoc pacto, aut ordinarij, aut alius quispiam ius habens in beneficio proximè vacaturo, dici potest ex fraude aliquam iniuriam pati, cum æque bonum beneficium si moriatur resignans sit vacaturum latissimè Gomesius ad regulas Cancellariæ in regula de infirmis resignantibus q. 19. plures adducit Menoch. de præsumpt. lib. 6. præsumpt. 78. num. 10. quo in loco animaduertendum est, quod beneficia, licet sint imparia quoad substantiam, si tamen exæquari possint attētis adiunctis qualitatibus sufficit vt paria dicantur, nec subiaceant dispositioni regulæ d. Menoch. loco cit. num. 15. vers. declaratur primo, qualitates autem exequentes vide tum ibi apud d. Menoch. tum apud Rebuff. ac Philippum Probum ibi allegatos, quod si beneficia sint imparia, pinguius beneficium non potest aliquo pacto ab eo, qui sit in mortis articulo commutari cum magis tenui fraudem expectantis cap. 2. de renunciat. in 6. Gomes. cit. loco, & dd. omnes inferius allegandi.

Verum hoc loco illa sese nobis hac in re offert difficultas, quando dicatur facta cōmutatio in fraudem,
3 & Menoch. d. lib. 6. de præsumpt. præsumpt. 78. postquam de præsumptionibus n. 9. & 10. tria requirit copulatiuè, & quod permutatio sit facta à grauiter infirmo, & quod beneficium datum sit pinguius accepto, & tertio, quod commutatio sit facta cum sanguine coniuncto, vel valde amico, vide etiam ad hoc Mascard. de probat. concl. 178. Beneficij permutationem num. 4.

Ego verò existimo priores duas sufficere, tum quia de tertia coniectura ne vestigium quidem in c. 2. de renunciat. in 6. vnde omnia tandem ab interpretibus in hac facti specie desumuntur, & Felyn. qui & hoc ipse tangit in c. quia verisimile n. 3. de præsum. hoc non requirit tanquam substantiale quoddam ad fraudis suspicionem inducendam, sed dicit tantum, quod permutatio facta inter senem, & nepotem, vel alium consanguineum præsumitur fraudulenta, & Gomes. ad regulam de infirmis resignant. q. 19. vtitur dictione, præsertim, in hæc verba, vbi tamen sit ab infirmo præsertim cum amico, vel consanguineo, nemini est dubium fraudulentam præsumi permutationem. Nec etiam huius tertij requisiti meminit Anchar. cons. 430. fuisse

expediens

expediens videre n.3. versi. quinimo ad commodum proprium, & idem Anch. meminit huius requisiti vtitur verbo, maximè, cæterum apertè vult sufficere duo priora requisita in cons.385. licet pridie in causa n.6. his verbis, item non est verisimile, quod si fuisset sanus permutatiet suam præbendam pinguem cum beneficio tenui, ex quo solo præsumitur fraus, maximè, quia cum persona domestica, & in domo sua, Nec pluribus quam prioribus binis requisitis nititur in eadem facti specie Oldrad. consil. 324. factum tale est D. noster Papa Clemens quintus n.6. vers. quinto renunciatio, & n.7. vers. colligitur etiam.

Nisi explicemus illa verba tria copulatiuè requiri, ideſt semper tria copulatiuè concurrere, infirmitatem scilicet commutantis pinguius beneficium, quod abdicetur ab infirmo commutante, & consanguinitatem, seu maximam necessitudinem inter commutantes, verum duo priora requisita sunt probanda, quibus probatis hoc tertium venit in consequentiam, nec est probandum, siquidem hostibus, aut ijs, quos nunquam nouimus vix aquam commodandam arbitramur.

PRAXIS QVARTÆ EPISCOPALIS, & Parochialis.

RESOLVT. CCCXLII.

1 *Quid sit quarta Episcopalis, & à quibus debeatur, & cui Ecclesiæ.*
2 *Quomodo intelligatur, quod quarta debet peti à legatarijs.*
3 *Duo requiruntur, vt debeatur Episcopo quarta.*
4 *Non solum de legatis, sed etiam de omnibus mortuarijs, seu funerarijs debetur quarta Episcopo.*
5 *In concursu quartæ Episcopalis, & parochialis prius deducenda est Episcopalis quia dignior est.*
6 *Quarta huiusmodi taxatur iuxta consuetudinem loci.*
7 *Si consuetudo non appareat attenditur consuetudo Ecclesiæ Metropolitanæ, & si hæc non appareat vicinarum ciuitatum attenditur.*
8 *Appellatione locorum piorum, quæ veniant.*

Quid sit quarta Episcopalis, & quæ requirantur, vt debeatur.

1 QVarta Episcopalis est, quæ debetur Episcopo de relictis factis per testatorem locis pijs, pro anima, & debetur non ab hæredibus testatoris, sed ab Ecclesijs sibi subiectis, quibus talia legata fiunt glos. in c. officij c. requisita & cap. vltimo de testamen. Bald. in l. si quis ad declinandam §. in omnibus C. de Episc. & cler. Zabar. & alij quos probant Tusch. in verbo. quarta, conclusione 21. Megal. tom. 2. instit. confes. c. 14. num. 2. & seqq. Azor. cap. 12. q. 2. instit. moral. eique debetur tanquam patri spirituali, & propter onus Episcopale, quod sibi incumbit, etiam si hoc non exprimatur in testamento, quia ex dispositione iuris hanc quartam consequitur, nec potest testator prohibere, quod Episcopus illam habeat.

Quod autem diximus petendam esse huiusmodi
2 quartam à legatarijs intelligitur quoties legatum esset solutum. At si solutum non esset iam peteretur ab hæredibus, vel executoribus testamenti ita Hostiens. & Ioan. Andr. in c. de his, de sepult. Bald. in dict. §. in omnibus colum. prima vers. iuxta hoc quæritur Petr. de Perusio, & alij plures, quos probat Megal. loco cit. Tusch. in verbo quarta concluſ. 21. & 24. quia tunc posset Episcopus impedire vt legatarijs, integrè legatum non soluatur, sed quarta pars, soluatur Episcopo.

3 Duo igitur requiruntur vt debeatur Episcopo huiusmodi quarta. Primo vt relictum sit locis Ecclesiasticis, aut pijs subiectis Episcopo, & secundo quoties non adesset exceptio, seu priuilegium non soluendi, vt docent communiter. DD. per illum text. in cap. requisiti de testamen. Innoc. Bal. Ioan. And. Feder. de Sen. Cardinal. Lapus. Petr. de Vbald. & alij quos probant Megal. dict. cap. decimo quarto, num. 8. & seqq. Tusch. dict. conclusione 21. per totam Azor. cap. 12. instit. moral. & cap. 13. & successiuè recensitis casibus in quibus quarta non debetur remanebit clara probatio, ex quibus nam relictis debeatur.

Debetur quarta Episcopalis non solum de legatis
4 factis Ecclesijs parochialibus sibi subiectis, sed etiam de omnibus mortuarijs seu funeralibus cap. de quarta de præscript. Feder. de Sen. cons. 6. Tusch. dict. concl. 21. num. 9. cum alijs cumulatis per Megal. dict. capitulo decimo quarto, num. sexto, & seqq. vt reticeam alios, quia Episcopus quartam habet etiam de his, quę occasione mortuorum perueniunt Ecclesijs sibi subiectis, vt locis citatis habetur.

Hoc est adeo verum, vt prius in concursu quartæ
5 Episcopalis, & parochialis deducenda sit quarta Episcopalis, quia dignior est, & antiquor parochiali. Et si casu primo deducta fuerit parochialis tunc Episcopus ex illa etiam deducit quartam suam ratione citata. Ita post Hostiens. Ioan. Andr. & alios plures notat Megal. dict. capitulo decimo quarto, numer. decimo tertio, non iam vt Episcopus non possit quartam deducere, ex toto legato, vt prætendit Hostiens. sed vt deducat quartam ex quarta parochiali, & residuum totius quartæ deducat ex toto legato relicto Ecclesiæ sibi subiectæ latè Tusch. dict. conclusione vigesima prima, num. 17. & seqq.

6 Taxatur autem huiusmodi quarta iuxta consuetudinem loci, nam alicubi est dimidia, alicubi tertia, alibi verò est quarta pars, talium relictorum, vel funeralium cap. certificari de sepulturis, & successiue laudabilis consuetudo seruanda est, vt omnes docent, & est notum ex terminis.

7 Si vero talis consuetudo ibi non adesset tunc attenditur consuetudo Ecclesiæ Metropolitanæ, & si hæc non appareat seruanda est consuetudo vicinarum Ecclesiarum, quæ si varia fuerit, attenditur ius commune, vt quarta pars relicti soluatur, nam idcirco vocatur quarta, vt ex text. in c. in nostra de sepult. probant Innocen. in cap. requisiti de testamen. Archid. & alij quos sequitur Azor. dict. capit. decimo secundo, quæstione secunda, Bald. consil. 270. lib. 4. Tusch. in verbo quarta funerum concluſ. 22. num. 10.

8 Appellatione locorum piorum non solum veniunt Ecclesiæ, & monasteria, sed etiam Oratoria, Hospitalia, Montes pietatis, & similia loca, in quibus exercentur opera pietatis, & successiuè si subiecta sint Episcopo, & opus non sit priuilegiatum, vt ex illo relicto quarta non debeatur, vtique citra dubium, quarta soluenda est, vt post Specul. & Petr. de Vbald. notat Megal. dict. capitulo decimo quarto numero trigesimo primo, & trigesimo secundo, nouissimè non desinas videre solertissimum D. Nouarium de elect. fori quæstione vigesima quinta, sect. 1. vbi latè multa adducit, vt in facto poteris videre.

RESOLVT. CCCXLIII.

1 *Quid sit quarta parochialis.*
2 *Ecclesia æquiparatur filio in hac quarta percipienda.*
3 *Et etiam si alibi eligatur sepultura debetur hæc quarta.*
4 *Quibus, & quando debeatur hæc quarta parochialis, numero 5.*
6 *Decisio Rotæ super priuilegijs clericorum regularium, & aliorum religiosorum de hac quarta.*
7 *Verba Concilij statuentis de præstatione huiusmodi quartæ parochialis.*

Quid